

ظهور داعش

تروریسم در عصر جدید

کارولین کِنون

ترجمه پریسا صیادی

شهداء بهشت

Kennon, Caroline

سرشناسه: کنون، کارولین

عنوان و نام پدیدآور: ظهور داعش/کارولین کنون؛ ترجمه پریسا صیادی

مشخصات نشر: تهران: ققنوس، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۱۰ ص: مصور، نقشه.

فروست: مجموعه تاریخ جهان؛ ۷۶.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۴-۰۳۲۳-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: The Rise of ISIS: the modern age of terrorism, c2017.

موضوع: داعش

موضوع: Organization (IS)

موضوع: تروریسم — جنبه‌های مذهبی — اسلام

موضوع: Terrorism -- religious aspects -- Islam

موضوع: تروریسم — خاورمیانه

موضوع: Terrorism -- Middle East

شناسه افزوده: صیادی، پریسا، ۱۳۵۸ —، مترجم

رده‌بندی کنگره: HV ۶۴۳۲/۵

رده‌بندی دیویی: ۳۰۳/۶۲۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۶۱۱۴۷۴۱

این کتاب ترجمه‌ای است از:

The Rise of ISIS
The Modern Age of Terrorism
Caroline Kennon
Lucent Press, 2017

اسرار قنوس

تهران، خیابان انعام، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱۱، تلن ۸۶۰۸۶۴۰

ویرایش، آماده‌سازی و امور فنی:

تحریریه انتشارات قنوس

***

کارولین کنون

ظهور داعش

تروریزم در عصر جدید

ترجمه پریسا صیادی

چاپ اول

۱۱۰۰ نسخه

۱۳۹۹

چاپ رسام

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۴-۰۳۲۳-۴

ISSN: 978-622-04-0323-4

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۲۵۰۰۰ تومان

فهرست

۶	رویدادهای مهم قبل و بعد از ظهور داعش.....
۹	پیشگفتار: خاستگاه داعش.....
۱۳	۱. بن لادن، زرقاوی، القاء، عراق.....
۳۳	۲. مصری و تشکیل دولت اسلامی.....
۴۵	۳. ابوبکر بغدادی.....
۵۷	۴. سوریه، موصل، و تشکیل خلافت.....
۶۹	۵. خلافت و آمدن آخرالزمان.....
۷۹	۶. تأثیرات ویرانگر داعش.....
۹۳	سخن پایانی: داعش در سراسر جهان.....
۱۰۱	یادداشت‌ها.....
۱۰۵	برای مطالعه بیشتر.....
۱۰۷	نمایه.....

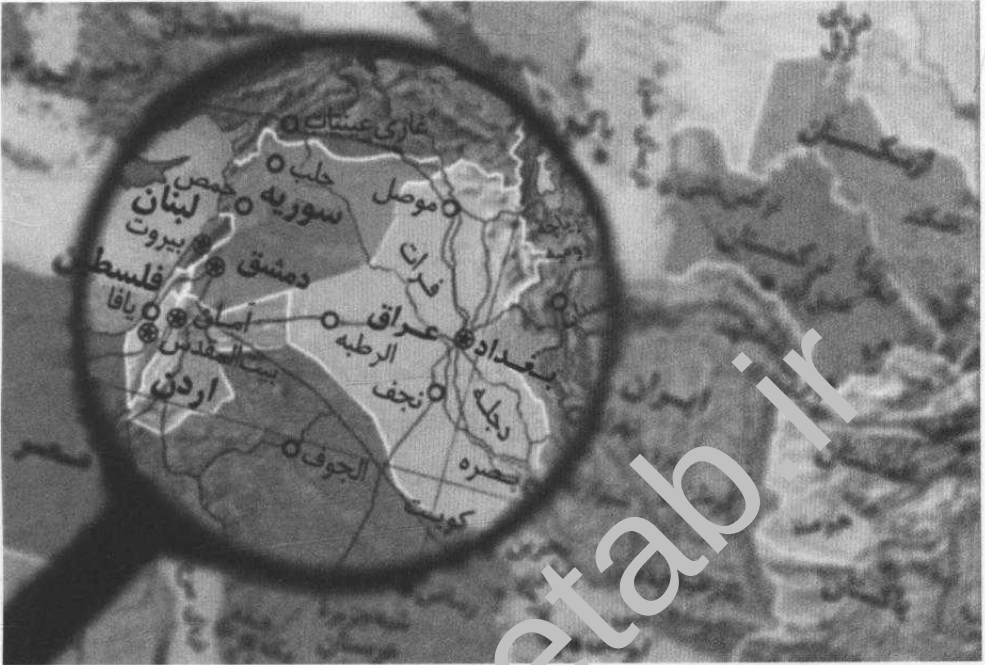
پیشگفتار

خاستگاه داعش

در سال ۲۰۱۴، مردی اردنی به نام ابومصعب زرقاوی، که به دلیل ترتیب دادن بمب‌گذاری‌های انتحاری مشهور بود، گروهی از جهادی‌ها تشکیل داد و آن را القاعدهٔ عراق نامید. امروزه این گروه با نام دیگر شناخته می‌شود: دولت اسلامی عراق و شام، یا داعش. در غرب آن را با نام دولت اسلامی عراق و شام می‌شناسند، اما باراک اوباما، رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده، اغلب برای اشاره به این گروه از نام دولت اسلامی عراق و شام استفاده می‌کرد، و بسیاری آن را فقط دولت اسلامی می‌گویند. مهم نیست این گروه با چه اسمی خوانده می‌شود، به هر حال نام این گروه مرجع باشد. امروز بر سر زبان‌هاست. داعش به یک سازمان بزرگ و افراط‌گرای اسلامی تبدیل شده است. طور چشمگیر و به شکل منفی تمام دنیا را تحت تأثیر قرار داده است.

داعش چیست

مهم‌ترین اولویت داعش گسترش شریعت مورد نظر خویش در سراسر جهان است. به این معنا که می‌کوشد تا سرانجام جامعه‌ای جهانی برپا سازد شبیه آنچه در خاورمیانه در قرون گذشته وجود داشت. داعش می‌خواهد تمام دنیا را به صدر اسلام برگرداند و همه پیرو تفسیر آن‌ها از دین اسلام شوند. روش‌های داعش برای رسیدن به این هدف اغلب مبتنی است بر ترور و ایجاد وحشت در بخش‌هایی از دنیا که دینی غیر از اسلام و دیدگاه‌هایی متفاوت دربارهٔ آینده دارند. داعش مسئول مرگ هزاران نفر است. در فاصلهٔ ژانویهٔ ۲۰۱۴ تا ژانویهٔ ۲۰۱۶، فقط در عراق ۱۸,۸۰۲ نفر در ارتباط با خشونت‌های داعش جان خود را از دست داده‌اند، و این به غیر از ۳۶,۲۴۵ نفری است که به شیوه‌های دیگر مجروح شده‌اند یا آسیب دیده‌اند. این مرگ و میرها شامل صدها اعدام در ملأعام است که هدفش رساندن این پیام به گوش

تمام دنیا به سوریه و عراق، و منطقه را مورد آن چشم دوخته است.

همگان است: هر کس از قواعد داعش پیروی نکند عواقب وحشتناکی در انتظارش است. داعش نه تنها سعی نمی‌کند نیات و کارهای وحشتناک را پنهان کند بلکه حتی تلاش می‌کند جنایاتش را در معرض دید عموم بگذارد. داعش از روش‌های ارتباطی جدید برای گسترش خود و ترساندن مخالفانش بهره می‌گیرد. رسانه‌های اجتماعی مثل توییتر به ابزار مهمی برای قدرت‌نمایی داعش تبدیل شده‌اند. آن‌ها قادرند از صریح تریت به دشمنانشان نشان دهند چقدر قدرتمندند و مسلمانان تندرو را از سرزمین‌هایی بسیار دور در عراق و سوریه گرد می‌آورند.

خرابی‌هایی که داعش به بار آورده محدود به زندگی انسان‌ها نیست. داعش با وجود ادعای پایبندی به اسلام، مکان‌های تاریخی و مقدس مسلمانان را هم در عراق و هم سوریه نابود می‌کرد. داعشی‌ها زیارتگاه‌ها و مساجد را منفجر و آثار تاریخی و باستانی را نیز نابود می‌کردند فقط به این دلیل که دشمنانشان را به واکنش وادارند. آثار باارزشی را هم که نابود نمی‌کردند برای کسب درآمد می‌فروختند، این یکی از راه‌هایی بود که داعش پول مورد

نیازش را به دست می‌آورد. داعش نفت هم تولید می‌کرد، از مردمان قلمروش مالیات می‌گرفت، با تهدید از آنان باج‌گیری و اخاذی می‌کرد، و از کشورهای خارجی برای آزادی شهروندانشان که به دست نیروهای داعشی ربوده شده بودند تقاضای خون‌بها می‌کرد.

در سال ۲۰۱۴، داعش کنترل بیش از ۸۸,۰۰۰ کیلومتر مربع از خاک سوریه و عراق را در دست داشت، مساحتی کمی کمتر از کشور پرتغال در اروپا. اما در آوریل ۲۰۱۵ برآورد می‌شد که داعش یک‌چهارم قلمروش را از دست داده است. از دست دادن قلمرو از این نظر به‌ویژه مهم است که سرکرده داعش ادعا کرده بود خلیفه مسلمانان است، و داعش نمی‌تواند همچنان «عم» خلافت باشد در حالی که سرزمینی از خود نداشته باشد و قلمروش را گسترش ندهد.

داعش شکست‌ناپذیر نیست؛ رهبران پیشینش، از جمله ابومصعب زرقاوی، کشته شده‌اند. از سال ۲۰۱۶، رهبر داعش مردی به نام ابوبکر بغدادی است که در حال حاضر در سوریه زندگی می‌کند،^۱ زیرا بر اساس روایات اسلامی، سوریه کشوری است که آخرین نبرد روی زمین قرار است در آن‌جا رخ بدهد. «کفه پیتربرگن، تحلیلگر امنیت ملی سی‌ان‌ان، دابق در سوریه «همان جایی است که پیامبر اسلام پیش‌بینی کرده سپاهیان اسلام و «روم» برای نبرد نهایی [آخرالزمان. — م] با هم روبه‌رو می‌شوند که پایان کار جهان و پیروزی اسلام واقعی است».^(۲) از این رو داعش می‌خواهد در زمان شروع نبرد آخرالزمان در صف مقدم جبهه باشد. آن‌ها مطمئن‌اند که اعمال و اعتقاداتشان آن‌ها را «مدان مرگ مستقیم به بهشت می‌برد، و هر کس مثل آنان مسلمان تندرو نباشد شکست خواهد خورد».

تروریسم چیست؟

رسانه‌های غربی واژه‌های «تروریسم» و «تروریست» را به قدری برای دامن زدن به کار می‌برند که مترادف نام این گروه شده است. متأسفانه برخی از غربی‌ها که آگاهی چندانی در این باره ندارند مسلمانان را به طور کلی با کارهای تعداد بسیار کمی از تندروها قضاوت می‌کنند. برای این که بفهمیم چرا داعش با تمام دنیا سر جنگ دارد، لازم است بدانیم تروریسم چیست

۱. در ۲۷ اکتبر ۲۰۱۹/ ۵ آبان ۱۳۹۸ یکی از مقامات نظامی آمریکا خبر داد که با کمک سازمان سیا مخفیگاه ابوبکر بغدادی در ادلب سوریه را کشف کرده و به آن‌جا حمله کرده‌اند، بغدادی که خود را در محاصره می‌بیند جلیقه انتحاری‌اش را منفجر می‌کند و کشته می‌شود. چند روز بعد، داعش مرگ ابوبکر بغدادی را تأیید و ابراهیم قریشی هاشمی را جانشین او معرفی می‌کند. — م.
۲. قلاب‌هایی که مترجم به متن افزوده با علامت «— م» مشخص شده‌اند.

و از کجای می‌آید. بنا بر تعریف وزارت دفاع آمریکا، تروریسم یعنی استفاده یا تهدید به استفاده از خشونت برای ترساندن مردم یا حکومت‌ها. داعش تلاش می‌کند در دنیای غرب — یعنی در کشورهای غربی، از جمله ایالات متحده و بیشتر کشورهای اروپایی، که ریشه در تمدن رومی و مسیحی دارند — با کشتن و تهدید وحشت ایجاد کند تا سرانجام به هدف نهایی خود که برقراری خلافت جهانی و شریعت مورد نظرش است برسد.

در سال ۱۹۷۹، شوروی به افغانستان حمله کرد و این حمله به شعله‌ور شدن جنگی انجامید که تا سال ۱۹۸۹ طول کشید و بسیاری از گروه‌های تروریستی از آن زمان شکل گرفتند. افغان‌ها نمی‌توانستند در جنگ رودرو بر شوروی پیروز شوند، اما می‌توانستند در گروه‌های بسیار کوچک از طریق بمب‌گذاری و آدم‌ربایی حمله و اراده شوروی را برای جنگیدن تضعیف کنند. داوود خان از سراسر دنیای اسلام برای کمک به افغانستان رفتند. هنگامی که شوروی افغانستان را در سال ۱۹۸۹ ترک کرد، آن کشور به مکانی برای آموزش تروریست‌ها تبدیل شده بود، زیرا ظاهر رهبران طالبان افغانستان با اهداف تروریستی موافق و همراه بودند؛ آن‌ها حمایت، مدارک سفر، امکانات آموزشی برای این گروه‌های تندرو فراهم می‌کردند. گروه تروریستی القاعده معروف ترین گروهی بود که از این موقعیت استفاده کرد. با تشکیل طالبان، که یک جنبش سیاسی اسلامی در افغانستان است، تروریسم نظم و گسترش یافت. از سال ۱۹۸۹ به بعد، سازمان‌های تروریستی در مواضع کاملاً بیرون از منطقه جغرافیایی خود نیز حمله می‌کردند. مثلاً در سال ۱۹۹۳، در منطقه استراتژی جهانی در نیویورک بمب‌گذاری شد که طی آن شش نفر کشته شدند. معروف‌ترین حمله تروریستی بین‌المللی در تاریخ بشر در ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ اتفاق افتاد که طی آن به مرکز تجارت جهانی و پنتاگون حمله شد و بیش از ۳۰۰۰ نفر کشته و ۱۰,۰۰۰ نفر مجروح شدند.

تروریسم به طور مستقیم سالانه مسئول مرگ هزاران نفر است. در سال ۲۰۱۳، تعداد ۱۷,۹۵۸ نفر در حملات تروریستی در گوشه و کنار جهان جان خود را از دست دادند. بیش از ۸۰ درصد کشته‌ها از کشورهای عراق، افغانستان، پاکستان، نیجریه یا سوریه بودند. از این تعداد ۶ مورد در ایالات متحده اتفاق افتاد.